

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concinatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Ghimel. Migravit Judas propter afflictionem, & multitudinem servitutis. Thr.
1. v. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

illo S. Mater Ecclesia, fideles suos non, onagrorum instar, in mundi deserto indomitos, & effraenes discurrere, sed ut discretis disciplina, & præceptorum loris vincti, se suavi Christi, & Ecclesie jugo, ac oneri subjiciant, quod non bestiale, & asinum, sed humanum & leve est.

*Jugum
abhorrent
heretici.*

Ab hoc tamen onere, tanquam onagri libertati ac dissolutioni assueti, abhorrent Sectarii, præsertim verò Asseclæ Calvini, qui non tam Ecclesie, quam ipsiusmet etiam Dei præcepta, in supportabile jugum proclamant, utpote cum ea observare penitus sit impossibile, quapropter contra hoc servitutis genus excipientes, multumque se, ultra vires, gravatos conquerentes, resiliunt *propter multitudinem*, (ut ajunt) servitutis; Et hinc migravit Judas Calvinus, migravit Judas Zvinglius, migravit Judas Lutherus cum suis sectariis, migrarunt, inquam, omnes ab Ecclesia, propter multitudinem servitutis.

11.

*Jugum
Matrimo-
nii.*

Grave & insupportabile jugum, ac servitus ipsis videbatur, taliter matrimonij vinculo ligari, ut nemo inter conjuges, nisi mors, absolutum divortium facere posset, quò alteri jungi liceret. Hinc migravit Judas Calvinus ab hoc non solum Ecclesiastico, sed etiam per divinum & infallibilis

veritatis oraculum, confirmato præcepto: *Quod Deus conjunxit, homo non separet*, dum in matrimonio (utpote non Sacramento, sed tantum, uti ait, contractu politico) absolutum divortium, & ad alium thorum transmigrationem concedit. Major adhuc sectariis videbatur servitus emissio in Religione Castitatis voto stare, qui quasi pullos onagri se liberos natos putant, quare migravit Judas, Lutherus, Calvinus, Zvinglius, & cum iis etiamnum omnes, qui sub signo Crucis ad Religiosa Asceteria conscripti, ac emissis solemnibus votis, conscribentibusq; Angelis, Religioni astricti, ab ea, ad libertatis vexillum Novellantum, transfugiunt, ut attracto amoris vento liberiùs per desideriorum suorum silvam excurrere valeant, non attento divino oraculo: *Redde altissimo vota tua?*

Multitudinem servitutis esse apprehendunt. peccata sua confitendi, & Sacerdoti aperiendi obligationem. Magnam servitutis umbram ipsis faciunt, in junctæ fidelibus à S. Matre Ecclesia, abstinentiæ, & jejunia, & hæc sunt plerumque, quæ multis facilem ab Ecclesia discessum, & ad eam regressum difficilem faciunt, propter multitudinem servitutis. Adeò ut multi

*Religionem
& votorum*

*Psal. 49.
v. 15.*

*Confessio-
nis auri-
cularis.*

tejuniorum

*Vide
onc. 2.
de S. a-
obo. fol.
78.*

multi tanquam equi umbratici, ex quo vis volantis folij strepitu, & umbrâ absteriti, se suavi, ac levi jugo Ecclesiæ & Christi subicere detractent, propter multitudinem (sicuti æstimant) servitutis; migrant itaque de luce in tenebras, de veritate ad errores, de via cœlestis patriæ, ad viam perditionis aternæ, quos proinde merito altis deplorat singultibus & lacrymis, S. Mater Ecclesia: *Migravit Iudas, propter multitudinem servitutis, habitavit inter gentes, nec invenit requiem, ob stimulantis conscientiæ motum, & remorsum; accedit sententiæ meæ Cornelius, qui tropologice hunc locum sic exponit: Multi ab Ecclesia fugiunt ad hereticos, propter arctam servitutem mandatorum Ecclesiæ, sed & ibi in majores incidunt perturbationes animæ, & conscientia. Et quid tandem talis expectare poterit Apostata, nisi quod omnes persecutores ejus apprahendent eum inter angustias: Nempe in morte (glossatur Hugo) Quia neque ad dexteram potest transire, id est, ad vitam æternam, nec in sinistra potest remanere, id est, in vita præsentis. Intelligite hæc, qui obliviscimini Deum, qui nauseatis servitutem Professionis vestræ, has altè, & maturè considerate angustias, & à servitute Dei migrare non sustinebitis, sed sub jugo Christi perse-*

verantes, cum longanimitate expectabitis retributionem servitutis vestræ.

At non omnes capiunt verbum hoc. Nam A catholici quique, præsentium tantum studio occupati, & sensibilibus allecti objectis, oculos ad tam longinqua, futura, alta & sublimia non attollunt. Hinc est, quod subinde hi videntes, viros atque juvenes pinguioris fortunæ, atque illustris profapiæ, mundo nuntium remittere, ac liberè vili, atque aspero Religionis habitu indutos, omnibus deliciis, atque divitiis, corporisque commoditatibus renuntiare, fatentur candidè, quod tales habeant in derisum, vitam illorum æstimant insaniam, finemque illorum sine honore.

Contigit paucis abhinc mensibus, cum vir quidam ex protestantibus Consularis, aliàs inter illos vitæ ac morum honestate conspicuus, in gravissimo Illustrum virorum confessu, contemplaretur præfentes Religiosos, omnes ex prima nobilitate selectos, quorum consanguinei ut plurimum, splendide ad modernum mundi genium compositi, ad solemnem illum actum comparuerant, ut ille, germanè, & confidenter animum suum detegeret, fatendo candidè, capere se non posse, quod viri isti Religiosi, nulla ur-

Apostata
maiores
incurrunt
angustias.

Cornelius
sic.

Hugo
Card. hic.

III.

A catholicis
ci non capiunt.

Cur Religionem in grediamtur Catholici.

gente aut inopiâ, aut adversâ fortunâ, elegerint abjecti esse in domo religiosâ, magis quàm habitare in commodis parentum ædibus, inter delicias & divitias, à Deo sibi concessas. Unde avidum se non parum contestatus est, percipiendi motiva, quæ juvenem quemvis illustrem, ac divitem à propinquorum consortio abstrahere, atque voluntariâ paupertati, ac Religionis servituti mancipare valeant?

Arridebat quidem optata elucidandâ, hujus controversiâ commoditas, sed quoniam repentina à confessu emigratio, & colloquium, & socios dissolvit, saltem propositam quæstionem non omninò oblivioni tradendam, sed potius breviter examinatam, publicæ luci dandam multi censuerunt, nempe,

Quibusnam motivis, ac rationibus viri Illustres, de mundo Religiosam vitam apud nos Catholicos trahantur?

IV. In hujus quæstionis elucidatione, observandus imprimis est terminus à quò, & terminus ad quem, vir Religiosus migrat. Terminus à quo est ipse Mundus, in maligno positus, cujus amicitia, inimica est Dei, cujus leges divinis præceptis sunt contrariæ, & ejus sapientia Sapientiæ Dei opposita. Nisi ergo Dei Sapientiam errone-

Ioan. 5. v. 19.
Iacobi. 4. v. 4.
Terminus à quo est mundus.

am judicare velimus, sapientiam hujus mundi stultitiam esse concludamus, cum non judicet de rebus sicuti sunt, sed tantum sicut apparent, prout in Concione de S. Catharina V. & M. fuse demonstravi. Dicitur igitur nobis sapientia mundi, ut ea sapiamus, quæ mundi sunt, & magni æstimemus, quæ suis mundus proponit amatoribus, præmia, & oblectamenta.

Et quænam ista? Quales in ærario suo mundus thesauros asseclis suis recondit? Hos ad tria genera reducit dilectus Christi discipulus; *Omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & superbia vitæ.*

Magna hæc videntur amatoribus mundi, & magnam præferunt quantitatem molis, sed rarefactione tument, & sub magna extensione, exiguam continent substantiam, ut merito de istis illud Psalmistæ dici possit: *Infixus sum in limo profundi, & non est substantia.* Vel, ut alij vertunt, *non est status, non est substantia.* Quæcunque enim apparentia bona mundus promittit, stabiliter subsistere non possunt, quæ (teste Doctore meo Seraphico) *cum labore acquiruntur, cum timore possidentur, cum dolore amittuntur.* Fatetur his, se olim vinctum vanitibus S. Augustinus, & gemens excla-

In Festi-
vali. fol.
944.

1. Ioann.
2. v. 16.

In rebus
mundanis
non est
substantia

Psal. 68.
v. 3.

S. Bonav.
Solil. c. 2.

S. August. C. conf. l. 4 c. 6.
 Mundeus in fl. a. i. i. b.
 Ideo: a- p id S. Ro- nav cit.

exclamat: Miser eram, & miser est omnis animus vincens amicitia rerum mortalium; & dilaniatur, cum eas amittit; & tunc sentit miseriam, qua miser est, & antequam amittat eas. Semper enim amittendi timore cruciatur homo, & sic est malum ante n. alium, ob instabilitatem boni caduci amittendi, quam in singulis quasi momenti ipsa experientia magistra discimus. Volue igitur (ait S. Augustinus) semper & revolve non tantum ex auditu, sed etiam ex expertis, non tantum ex dictis, sed etiam ex factis, quam instabilis sit mundana opulencia, quam mirabilis mundana excellentia, quam falsa, & mirabilis mundana gloria.

V.
 Mundeus fallax.
 S. Bona v. Incend.

Falsam vocat eximius Doctor mundi gloriam, qua non tantum in se ipsa est fallax, multosque, spe prae-gnantes, decipit, sed etiam mirabilis, quia mirabilem habet genium, irrationabili ducta impetu, & libera aut nocendi aut favendi facultate, sine meritorum, aut virtutum respectu. Unde meus Seraphicus vel maxime in Passionem Christi mundum sensibilem, ejusque fallaciam, ac mirabilem, impiumque genium detectum fuisse commemorat, dum ipsam divinam Sapientiam Dei Filium, tanquam stultum, ipsum sanctitatis fontem, tanquam peccati reum, ac pacis disturbatorem judicavit, & ignominiosissima morte affecit,

nullo excusationi relicto loco, quam in aliorum justorum condemnatione, ac persecutione praetendere, suamque fallaciam, ac impietatem colorato titulo obvelare solebat: O magna inanis ac periculosa mundi, servitus! Optime ergo concludit praefatus Doctor: Vincula huius mundi habent asperitatem veram, iucunditatem falsam, certum dolorem, incertam voluptatem, durum laborem, timidam quietem, plenam miseriam, nullam beatitudinem, & inanem spem. Et tamen miseri mundi in falsa iucunditate, incerta voluptate, timida quiete, & inani spectaculo, mundi genio lascivienti, & mirabili se tanquam mancipia submittant, ac instabilitatis rotae, tanquam malefici alligari non detrectant, membratim porius contundi, quam liberari eligentes.

Sed ponamus mundi prosperitatem (quod tamen paucissimis contigisse constat) ad finem usque vitae inter varietatum timores constanter perseverare, eam saltem cum vita brevi & fugaci, evanescere necesse est. Nonnulli (probe notat Gregorius) dum quorundam gloriam cernunt, magnum aliquid existimant, atque ut talia mercantur, exoptant. Cum vero eos morientes aspiciunt, eorum quam vana sit gloria, cum gemitu fatentur, & dicunt: Ecce quam nihil est homo! Revolve Caesares, recogita Reges

S. August. apud eund.
 Decepto- rius.

VI.
 In morte finiuntur mundi felicitates. S. Greg. apud eund.

P. Franc. Iosephi Op. IV.

F. per-

perlustra Principes, inquire Heroës, & potentes hujus sæculi, quò abierunt? Appositè respondet mirus mundi contemptor P. Jacoponus:

*Tot mundi principes, tanta potètia,
In gētu oculi, clauduntur omnia.*

Heri fuerunt, hodie non sunt: heri quasi flos apparuerunt, hodie quasi senum aruerunt, ait S. Hieronymus.

Mors de
regi muni
di vanti
latum.

Transierunt omnia tanquam umbra, evanuerunt tanquam vana fomina; Mors ultima linea rerum, unâ liturâ omnes inanes vanæ mentis conceptus delet, & corrigit: Nam cogitanti vilescunt omnia, uti fuscè in Dominica 15. Pent. declaravi. Hæc mortis ponderosa ac seria meditatio mundum suis amatoribus evacuat, & Monasteria Religiosis replet, quibus & voluptates & divitiæ, & nobilitas & honores viluerunt.

Dominical
fol.
766.

Narrat Cardinalis à S. Carlo, quòd quidam juvenis nobilitate respondit Patri suo, volenti eum extrahere ex Religione: Pater, faciam, quòd dicitis, si unam consuetudinem malam, quæ in terra vestra est, auferatis, aliter non. Et querente patre, quæ esset illa consuetudo, promisit se non solum, illam, sed etiam ad nutum filii, ablaturum Tunc dixit juvenis: Hæc est consuetudo, quòd

quæque cito ibi moritur juvenis, sicut senex: si hanc potestis auferre, faciam quòd dicitis, aliter non. Et ad hoc verbum pater compunctus, edificatus recessit. Imò verò, addit

Vide Do-
minical
fol. 856.
Exemplū
de tuve-
re.

auctor thelauri novi, etiam patrem se filio in Religione socium junxisse, ut eò securius mortem obiret, nam bene Seneca: Nescio quomodo omnis mortem timeat, quàm qui nihil deliciarum in vita habuit.

Casus huic non abſimilis fuit ejus, qui dialecticis studens argutiis, dubias antea actæ vitæ præmissas, secururam periculosam mortis conclusionem considerans, mundo valedicere statuit, his, post se relictis verbis:

Linguo coax raris, cras corvix, vana;

Ad Logicam pergo, quæ mortis non timeat ergo.

Ecce quomodo cogitanti mortem mundus vilescit, cuique vanitatem maximè morientium cineres detegunt, & nihil in eò dignum, aut securum esse demonstrant, in quo anima rationalis quietum ponere affectum possit, cui accedit ipsum deperdendæ æternæ vitæ periculum; Gravis enim (si Bernardo fidem damus) & nimis periculosa est mundana conversatio, quia periclitatur castitas in delictis, humilitas in divitiis, pietas in negotiis, veritas in multiloquio, charitas in hoc nequam seculo.

Cum ergo mundus ita sit salutis animæ periculosus, fallax, vanus, & instabilis, quid magis est terminum istum (à quo) relin-

Ad unum
periculo
ser a un

S. Bern.
serm. de
Convers.
ad Cleric.
c. 30.

relinquere, & terga vertere? Fuge ergo (hortatur Bernardus) sed quis erit fugæ terminus? ad quem confugiam? Et confuge anima ad urbem Refugii (subnectit Doctor mellifluus) hoc est, ad vitam Religiosam.

S. Bern
ibid.

VII.
Terminus
ad quem
est status
Religio-
sus.

Terminus iste ad quem, multam videtur habere asperitatem, nam ut privativas molestias taceam, privationem scilicet omnis voluptatis per castitatem, divitiarum per voluntariam paupertatem, propria libertatis (quæ auro venditur) per votum obedientiæ positivæ etiam vigiliarum, jejuniorum, habitûs rigidi, aliæque asperitates accedunt, ac mortificationes, ut cum psalmista dicere valeant, *propter te mortificamur totâ die, asfirmari sumus, sicut oves occisionis.*

Psal. 43.
v. 22.

S. Bern.
cit.

Eius au-
stertate
tria inti-
gan.

Hortatur tamen Doctor mellifluus Tyronem cœlestis militiæ; *Non penitentiarum austeritas te deterreat.* Hæc enim triplici maximè ratione non tam superatur, quàm mitigatur. Ac primò quidem internam animi consolatione, ac quiete, deinde mercedis magnæ nimis consideratione, ac demum ardenti divini amoris impulsu.

Internam animi consolationem quod attinet, inexpertis eam persuadere perdifficile est, cum ignoti sit nulla cupido. Unde bene Augustinus monet:

Da amantem da desiderantem, da ferventem, da in ista solitudine peregrinantem, atque fruentem & fontem æternæ patriæ suspirantem, da in loann. ralem. & scit quid dicam; si autem frigido loquor, nescit quod loquor.

S. August
tract. 26.
in loann.
1. Interna
consolatio.

Quare difficile est A catholicis spiritualium consolationum inexpertis, & frigidis hæc demonstrare, qui vident externas tantum passiones, non autem internas unctiones nostras. Attamen si vel modicum veritati aures præbere velint, nolintque ipsi lumini naturæ rebelles esse, fateri omnino debent, quòd sicut mundus molendini instar per affluentes divitiarum, & deliciarum, ac honorum inconstantes aquas, semper voluitur, agitur, & curarum, sollicitudinum, passionumque inordinatarum strepitu, ac metu continuo concutitur, & inquietatur, ita è contra, qui mundo, omnibusque temporalibus se abdicavit, soli adhærens Deo, (ad cuius & non ad mundi, fruitionem, & amorem creatus est) veram animi quietem & Sabbathum obtinebit, liber ab omni inordinatarum passionum tumultu, qui ab inordinata temporalium rerum cupiditate excitatur, quod ipsi ei am antiqui Philosophi ex lumine naturæ erant edocti, unde & Crates Philosophus & alij sponte divitiis renuntiarunt, ad

Mundus
tumultua-
sus sicut
molendi-
num.

Anima
quies &
Sabbatū.

E. 2

quie-

quietem & Sabbatum mentis adipiscendum, quod in hoc mundo, & inter mundi cupiditates non datur, uti in discursu decimo quinto demonstrabitur. Quamvis in hoc aberrarint infani, inflata sapientiæ venatores, Philosophi, quod centrū animæ rationalis ipsum Deum verum ignoraverint, in quo solo anima & cor hominis quiescit, unde Augustinus: *Inquietum cor meum Deus, inquietum cor meum, donec veniam ad te, qui factus sum ad te.* Cū igitur vincula Religionis, hominem trahant, ac dirigant in ipsum suum Centrum, hinc est, quod etiam dura hæc & arcta vincula, (non ferrea, sed aurea amanti) non habeant asperitatem, sed iucunditatem veram, certum solatiū, apparentem dolorem, dulcem laborem, securam quietem, tranquillam beatitudinem, atque plenam spem.

Deus Anima Centrum.

Ad hoc dirigit status Religiosus.

VIII.
Matt. 19.
v. 27.

2. *Æterna mercedis consideratio.*

Quam quidem spem ipsa divina Veritas indubitata fecit, ipsi Apostolorum Principi sciscitanti: *Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te, quid ergo erit nobis? Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione cū sederit filius hominis, in sede maiestatis suæ, sedebitis & vos, super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel; Et omnis, qui reliquerit domum, vel fratres aut sorores, aut patrem, aut matrem,*

aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. Quid his verbis clarius? Quid consolabilius? Hæc planè sunt verba, quæ teste S. Bernardo *Ægyptum spoliant, Monasteria replent; nam licet magnæ sint Religionum asperitates, tamen cū non sint condignæ passionibus huius temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis, omnes quantumvis graves præsentis vitæ asperitates, atque mortificationes, æternæ gloriæ contemplatio alleviat, & ad passionem magnanimos facit.* De quo vide Conc. de Ascensione Domini, &c.

Verum enim verò, sincerum, & strenuum Dei servū non decet esse Mercenarium, qui magis amore, quàm spe mercedis ad serviendum Deo incitari debet, ut cum Apostolo dicere possit: *Charitas Christi urget nos.*

Erit fortè, qui objiciat, amorem Dei non in Religiosis solum, sed æquè etiam in viris secularibus & conjugatis radices agere posse. Sed negat hoc Apostolus, nam, qui cum uxore est, sollicitus est, quomodo placeat uxori, & divisus est. Cū ergo divisum sit cor eorum in amorem conjugis, temporarium, rerumque mundanarum, & in amorem Dei, in tantum in amando Deo tepescit, in

Domin.
cale. fo.
420.

IX.
3. *Amor. Dei.*

2. Corint.
5. v. 14.

1. Corinth.
7. v. 33.

Secularis
Cor divi-
sum.

August. Confess. l. 10. c. 29. quantum ad diligendas creaturas inardescit. Per continentiam quippe colligimur, & redigimur in unum, à quo in multa defluximus, (testatur ex propria experientia S. Augustinus) Minus enim

Non plene potest amare Deum.

Gregor. hom. 30 in Evang.

S. Bonav. Solil. c. 12.

S. Anton. Pád. Dom. c. 14. Eccli. 24. v. 27.

Amor omni. alle. viat.

X.

te amat, qui tecum aliquid amat, quod non propter te amat. Idem etiam confirmat S. Gregorius, Tantò (inquiens) quis ab illo superno amore disjungitur, quantò inferius delectatur, & citius ad Deum convertitur, qui non habet in hoc seculo, unde delectetur. Concludit ergo Seraphicus Bonaventura: *Cetera igitur tibi Creatura vilescat, ut creator tuus in corde solum dulcescat, cujus amor tantæ dulcedinis est, & efficaciam, ut de eo affirmare non vereatur S. Antonius noster Paduanus: Amor Dei omnem amaritudinem vertit in dulcedinem: Spiritus meus super mel dulcis, & hereditas mea super mel, & favum; Spiritus scilicet paupertatis, & hereditas, id est, passio Christi, sunt dulciora super mel, & favum cordi verè amanti.*

Idemque amor ex meditatione amorosa Dominicæ Passionis exardescens præcipuus stimulus & calcar est, quo anima contemptis vanis, fallacis mundi, illecebris cruenta Salvatoris vestigia, & asperam paupertatis viam in statu Religioso, sequendam excitatur, *Charitas Christi urget nos, indignum enim videtur & indeco-*

rum militi, delicatam, ac delictiosam agere vitam, cum in duro ac aspero certamine, ac passione Ducem suum conspiciat laborare.

Vocatum è castris Uriam hortabatur Rex, ut corpus labore & itinere defatigatū refocillaret, *Vade in domū tuam, & lava pedes tuos, quem è domo Regis egressum secutus est cibus regius.* Accepto autem nuncio David, quòd Urias non descenderit in domum suam, ante portam domūs regis cum aliis servis Regis dormiens, rursus ad se vocato dixit: *Nunquid non de via venisti? Quare non descendisti in domum tuam? Cui ille generoso animo: Arca Dei, & Israël, & Iuda habitant in papilionibus, & Dominus meus Ioab, & servi Domini mei super faciem terræ manent, & ego ingrediar domum meam, ut comedam, & bibam, & dormiam cum uxore mea? per salutem tuam, & cis sui labores, & per salutem animæ tuæ non faciam rem hanc.*

Si ita ad omnem contemendam etiam licitam voluptatem, & corporis commoditatem exarsit Urias ex Arcæ, & ducis sui Joabi exemplo, quantò magis Christianus quisque cruentum, & Cruci infami confixum cer-

Amor esse meditatio ne passionis Domini exardescit.

2. Reg. 17. v. 8.

Viras voluptatem recusant.

v. 114

Considerans labores, & incommo-ditates.

Sic Christianus.

6. Bonav. (exclamat meus Seraphicus) *in stimulo. p. 2. c. 2.*
 quàm pro me stercore, videre Dei
 Filium in assumpta humanitate mor-
 tem turpissimam, & gravissimam tole-
 rare, & me velle frui delitiis huius
 mundi? O homo, non homo! sed
 sterco, & plus quàm sterco.

XI. Hic, hic est ille generosi, &
 Divino amore accensi animi sti-
 mulus, quo agitati tot mundi
 magnates & proceres, non ex-
 pulillanimi dejectione, sed ge-
 nerofo cruenta Ducis sui Cru-
 cifixi vestigia sequendi animo
 incitati, omnibus mundi deli-
 ciis sponte relictis, voluntaria
 se paupertati, & asperæ Reli-
 giosi instituti vitæ se devove-
 runt, animo secum volventes;
 quòd Arca Dei & Israèl, Dei
 Sapiaentia, & Dei Filius, Do-
 minus meus manet super faciem
 terræ, nudus, ac cruentus du-
 ro haret affixus stipiti, felle &
 aceto potatus, & ego comedam
 & bibam, & dormiam cum uxore
 mea? Per salutem tuam, &
 per salutem animæ tuæ, non fa-
 ciam rem hanc.

Hoc igitur ardens cruenta
 Christi vestigia sequendi desi-
 derium & amor, Religiosas
 ascetarum, præsertim S. Pa-
 triarchæ Benedicti, Francisci,
 Dominici, Ignatij ac aliorum
 familias, personis nobilitate,
 ac divitiis floridissimis, imò &
 Regibus, Ducibus, Principi-
 bus, & Marchionibus cohone-

Christi
 cogitans
 passionem.

Exemplū
 Christi.

stavit, & etiamnum modernis
 nostris temporibus, nec Duces,
 nec Marchiones & Principes
 defuerunt, qui purpurâ cum
 obscuro, aut cinericio habitu
 commutatâ, quò profundius
 illustrissima profapia splendo-
 rem absconderunt, eò clario-
 res exemplaris vitæ radios emi-
 serunt, & tanquam *Stelle dede-
 runt lumen in custodijs suis, letatæ
 sunt & vocatæ sunt, & dixerunt ad-
 sumus, & luxerunt ei cum iucundi-
 rate, qui fecit illas.*

Et meritò cum iucunditate
 tales stant in custodijs die ac no-
 cte, summum enim felicitatis
 genus iudicant, illi famulari,
 cui servire regnare est, *Beati
 viri tui, & beati servi tui, qui stant
 coram te semper, & audiunt sapien-
 tiam tuam. Vere beati sunt, (glossa-
 tur ordinaria) quorum Rex est
 Christus, non solùm, quòd ejus
 gloriâ & visione perfruentur
 in cælo, sed etiam quòd in ter-
 ra adhuc ad ejus admittuntur
 servitutem, quæ ab excæcato
 quidem, & stolido mundo
 despecta, à veris autem Sapien-
 tibus honorabilis aestimatur,
 nam, uti bene nobilissima
 Christi famula ac Martyr, S. A-
 gatha, tyranno objecit, *summa
 ingenuitas ista est, in qua servitus
 Christi comprobatur.**

Quòd autem sacra hæc ser-
 vitus probrosa, ac dura, imò
 insupportabilis visa sit moder-
 narum.

Monaste-
 ria; reple-
 vit mag-
 natibus.

Barnab.
 c. 3. v. 34

Qui se ho-
 noratos
 ex servi-
 tute hac
 iudicavit
 3. Reg. 10
 v. 8.

Vide Fe-
 stivale.
 fol. 228.

XII.

Religio quod migraverit Judas, ob multitudinem, & asperitatem (uti sibi imaginabatur) monastica servitutis, causa est, quod hæc cruenta Christi vestigia contemplari, multo minus le- qui intenderit, sed qui vescebantur voluptuose, interierunt in viis, nempe (uti Interlinearis glossatur) Qui vescebantur Sacramentis scripturæ, interierunt in viis, *seculi*; addit S. Bonaventura, in Thren. in viis latius sæculi. Qui nutriebantur in Croceis, id est, meditatione Dominica passionis, amplexati sunt stercora, id est, Carnales deliciae, ait idem Doctor Seraphicus.

Cum his concordat Hugo Cardinalis, qui vescebantur voluptuose, Clerici scilicet, & Religiosi, qui solebant in spiritualibus deorari, non licitè vivere, scilicet in S. Scripturæ meditatione, interierunt in viis, quæ sunt superbia, avaritia, invidia, & luxuria. Qui nutriebantur in croceis, id est, in delitiis Scripturæ, per passionem Christi rubricata, amplexati sunt stercora id est, temporalia, Item mulieres: nam mulier fornicaria, quasi stercus in via ab omnibus conculcabitur.

Quo stercore croceus Dominicæ passionis odor illis fuit suffocatus, cœlestis, & æternæ retributionis spes sepulta, & gustus cœlestium consolationum corruptus, impossibile enim cœlestibus simul, & ter-

renis refici consolationibus, nec balsamum illud purissimū, huic foetidissimo stercore misceri potest, sicut fusè infra Disc. 12. demonstrabitur. Maximè autem hoc stercore purissimus charitatis ignis in eorum cordibus hac sorde repletis fuit extinctus, neque unquam auditum fuit, Sectariorum Primitivos, unquam, tractatus de divino amore, stimulum, aut incendium Amoris, aut Amatorium, aut Alas ignitas Seraphin, ad instar Seraphici Doctoris scripsisse, utpote, qui terreno, & carnali affectu pleni, nec divini amoris incendium, nec dulcorantem ejus virtutem senserint.

Unde mirum non fuit, quod tales Religionis servitutem, gravem apprehenderint, & quod migravit Judas propter afflictionem & multitudinem servitutis, nempe juxta Hugonis expositionem, migravit Judas, id est, claustralis ad seculum, habitavit inter gentes, Laicos scilicet, nec invenit requiem, scilicet Conscientiæ bonæ, sed magis turbationem, (exponit glossa moralis) Idè sequitur: Omnes persecutores ejus, id est, demones, apprehenderunt eam inter angustias, id est inter strictas religionis observantias, quæ habentur transgrediuntur, & sic à demonibus capiuntur.

Mens & venter sicut impleri non possunt.

Nullus Catholicus de amore Dei scripsit.

XIII

Hugo hic

Glossa moralis.

in morte angustias.

Ne

Ne ergo has angustias, horum persecutorum manus incurramus, vocationis nostræ celsitudinem considerantes, nõ respiciamus retrò cum uxore Loth; *Nemo enim mittens manum ad aratrum, & respiciens retro, aptus est regno Dei.* Ut autem in finem usque perseverare possimus, divinum imprimis imploremus subsidium, sicut enim sine ipso nihil valemus, ita in, & cum eo, qui nos confortat, omnia possumus, eritque ex

Dominicæ passionis, sanctorumque exemplorum meditatione, ex amoris dulcedine, supernæ consolationis confortatione, ac aternæ retributionis consideratione, servitus nostra levis, suavis, ac consolatoria, gustabimus, & videbimus, quoniam suavis est dominus, donec, peracto fidelis servitutis nostræ cursu, intrabimus in gaudium Domini nostri, qui erit merces nostra magnanimis, Amen.

DISCUR-

DISCURSVS VI.

Ghimel.

Migravit Judas propter afflictionem, & multitudinem servitutis. *Thren. i. v. 3.*

DE ANIMA.

Anima peccatrix varò in primo peccato stitit, sed cadere incipiens, de peccato in peccatum migrat.

L. **M**agno, & lento labore ad ardua tenditur; si mons aut scala ascendenda, gradatim & pedetentim proceditur, nec periculum, quòd uno saltu scala ascensum quis superet. At facilis descensus, & præceps, uno sæpe saltu, aut potius casu per scalam descenditur, nec in uno sistitur gradu, sed de gradu in gradum, usque ad fundum, cadens precipitanter devolvitur.

Arduus ascensus, & lentus.

Descensus præceps.

Via ad virtutem ardua est, violenter ascendendum, & eluctandum est, unde non propteranter, sed pedetentim de virtute in virtutem pede lento ascenditur. At via vitiorum, &

P. Franc. Iosephi Op. IV.

semita ad interitum tendens deorsum vergit; hic sine lege & per saltum, non observato graduum ordine descenditur, sed uno sæpe casu multos simul emetitur gradus, & in plenitudinem vitiorum peccator precipitatur. Versus iste, quem exponimus, Ghimel intitulum, id est, Plenitudo, uti etiam Hugo Cardinalis observat; Ghimel, ter interpretatur plenitudo, quia pro plenitudine peccatorum captivati sunt; quod efficacius exponens glossa, ait: Migravit Judas propter multitudinem peccatorum: Migravit scilicet populus Judaicus non tantum inter Babylonios, sed etiam inter alias gentes, de loco in locum, teste Hugone.

Hugo Card. Glossa Ordin.

G. Mora

Moraliter hic describitur mi-
 Gloſſa ſerabilis, animæ peccatricis,
 Ordin. ſtatus, quæ ſemel à Deo rece-
 deus, ubi cadere cœpit, plerūq;
 nō uno lapſus gradu contenta,
 per plures præcipitatur gradus,
 uno verbo, de vitis migrat ad vi-
 tia. nec cadendi finem facit, do-
 nec in plenitudinem devolvat-
 tur. Perſuadet in principio
 dolofus tentator, unicum ruinæ
 gradum, quo adepto, nullum
 ulterioris caſus pertimeſcendū
 ſit periculum; Mitte te deor-
 ſum, inſclamat tentator; Ne
 verearis? Præfixus eſt certus
 ruinæ terminus, in primo ca-
 ſus ſiſtetur gradu; quid dubi-
 tas? quid hæres in paſſu unico,
 quem revocare licebit pro men-
 tis arbitrio? Mitte te deorſum.
 Sed vix unquam in uno paſſu,
 in uno gradu ſubſiſtet caſus,
 ſed ubi ſemel, ſubtractâ pedum
 firmitate, ruinæ factum eſt ini-
 tium, jam omnia uno aguntur
 impetu, & præcipiti per gradus
 caſu, de vitis migratur ad vitia,
 & in plenitudinem & multitu-
 dinem peccatorum, celeriùs,
 quàm quiſque ſibi imaginari po-
 terat, devenitur.

II.
 Magno animi fervore in pec-
 catores invehitur Rēgius Pſal-
 tes: *In corde iniquitates operamini
 in terra.* Quæ cogitationi mo-
 roſæ enormitas? Quæ, tantâ
 inveſtione digna turpitudine?
 ait tentator; facile expiatur le-
 ve cogitationis piaculum, fa-

cilè hæc ſubducitur, & emenda-
 tur macula cordi ſoli inhærens.
 Sed (dato, non conſeſſo, quòd
 noxæ in exterius opus non e-
 gredientes, & in ſolo recluſæ
 corde, ſint de leviore peccato-
 rum genere) nunquid reſtrin-
 ges, & continebis (ait Augu-
 ſtinus) *iniquitatem forte in corde
 ſolo?* Non: non: vult dicere
 magnum Africa Lumen; *Audi
 quid ſequitur. & cor ſuum, ſequun-
 tur manus, à cogitationibus de-
 venit ad opus conſummatum:
 Iniquitates manus veſtræ concinnant
 hoc eſt, connectunt, juxta Au-
 guſtini verſionem. Quid eſt con-
 nectunt? De peccato peccatum, & ſurco.
 ad peccatum, peccatum propter pec-
 catum, reſpondet egregiè præ-
 fatuſ Doctor. Quid eſt hoc? Ipſe
 ſe declarat exemplo. *Furtum
 fecit? peccatum eſt. Viſus eſt? Oc-
 cidere querit eum, à quo viſus eſt.
 Connexum eſt peccatum peccato. Per-
 miſerit Deus occulto iudicio occidere
 eum, quem voluit occidere: Sentit
 ſciri; querit & alterum occidere;
 connexuit tertium. Dum ea mol-
 tur, forte ne inveniatur, aut quia ſe-
 cit, ne convincatur, conſulit Ma-
 thematicum: additum eſt quartum.
 Reſpondet forte aliqua dura & mala
 Mathematicus, curritur ad aruſpi-
 cem, ut expietur; reſpondet aruſpex,
 non ſe poſſe expiare, maleſicus queri-
 tur. Et quiſque omnia poſſit numerare,
 quæ connectuntur peccata peccatis
 huicunſque D. Auguſtinus.**

Ex

Inus de
pec. 10 in
peccatum
migravit

Ex quo apparet, quàm periculose Judas, peccator, cum semel cadendi fecit initium de peccato in peccatum migrer. Migravit Judas! Et planè si ipsum proditorem Judam inspicere velimus, clarum ille nobis exemplo suo testimonium perhibebit, de quo testatur Evangelista, quia sur erat, & loculos habens, ea, quæ mittebantur, portabat: A furto crevit pecuniarum cupido, quibus cumulandis proditorem se obtulit coram principibus Sacerdotum, ad tradendum, & vendendum innocentem Filij Dei sanguinem, à proditione migravit Judas ad indignam & sacrilegam Corporis Domini sumptionem, quo indignè accepto, introivit in eum Satanas, ut ad Principes Sacerdotum pro capiendo mundi Salvatore prope- rarer, ipse dux reproborum effectus, quibus proditorio ficta amicitia osculo signum dedit; Demum à nefaria proditione ad ipsam desperationem & laqueum migravit, de vitio ad vitium, de peccato in peccatum præcipitatus. Quis unquam sibi persuasisset Apostolica dignitatis, & sanctitatis confortem ex uno avaritiæ lapsu ad tam enormes scelerum casus devolvendum? Sed hæc est cadentium miseranda conditio, ut in uno gradu & casu non

subsistat, sed casum casu cumulet, & multiplicet. Vidit in suo excessu Apocalyptica Aquila, Angelum de cælo descendentem, in fortitudine clamantem, ac perversa Babylonis ruinam de prædicantem: Cecidit, cecidit Babylon magna, & facta est habitatio dæmoniorum, & custodia omnis spiritus immundi. Advertit glossa, Lyramus & Hugo Carenlis, quòd Angelus, geminato verbo geminat ruinam, anima namq; peccatrix, Babylonicâ confusione perversa cecidit, cecidit, hoc est cadendo cadit, propter peccata carnalia & spiritualia, id est, de carnalibus peccatis præcipitatur in spiritualia, de abyssu in abyssum, donec fiat abominanda habitatio dæmoniorum, & custodia omnis spiritus immundi: Cecidit, cecidit talis anima miseranda, nec firmum amplius, solidumque in plano pedem, aut gressum figere potest, quoniam (ait Job) involuta sunt semite gressuum eorum. Et quid sibi volunt involuta semitæ, & involuti gressus? Probè mag- nus respondet Gregorius, cum culpa culpa adjungitur, quid aliud, quam involuta semitæ, atque innodati vinculis pravorum gressus ligantur? Pedes enim ligati, quid nisi iteratam ruinam, gressus involuti, quid nisi repetitos casus præsagiunt? Unde bene (pergit

III.
Apoc. 18.
v. 2.
Babylon
anima
peccatrix
Hugo
Card. hic.

Cadendo
cadit.

Job c. 6.
v. 18.

S. Greg. l.
7. Moral.
c. 15.

Attendi-
te Religio-
so

C. 2.

Grego-

Gregorius) contra perversam mentem, sub Iudæe specie per Isaiam dicitur: Erit cubile draconum & pascua strutionum... Et pilosus clamabit alter ad alterum. Et quisnam pilosus iste Faunus, & horridus Onocentaurus? Pilosi nomine (replicat præfatus Doctor) cuiuslibet peccati asperitas assignatur: Ita; Pilosus alter ad alterum clamat, cum perpetrata nequitia ad aliam perpetranda provocat, & quasi quadam cogitationis voce commissa iam culpa, culpam adhuc, quæ committatur, invitat... Quippe perversam mentem culpa subsequens, ex occasione culpæ precedentis illaqueat, ... Sicque fit, ut semper se gressuum semita deterius involvant, dum mentem reprobam culpa per culpam ligat.

Pilosus est peccatum.

Qui vocat aliud peccatum.

Psal 47. v. 8.

S. Greg. super Ezech. c. 3.

Hugo Card. in Psal. hic.

Quod sub pilosi ad alterum clamantis nomine Isaias innuit, hoc idem sub Abyssii nomine declarat Regius Propheta: Abyssus abyssum invocat: Id est, culpa culpam, glossatur moralis: Unde, dicit Gregorius, peccatum, quod per penitentiam non deletur, mox suo pondere ad aliud trahit. Nam abyssus, abyssum, Faunus pilosum, pilosus onocentaurum invocat. Hoc est, (juxta expositionem Hugonis) peccatum peccatum; sicut superbia avaritiam; gula luxuriam: ita homicidium. &c. Mart. 12. Assumit septem spiritus, nequiores se, ut fiat habitatio demoniorum, & custodia Spiritus im-

mundi. In summa, abyssus abyssum invocat, & peccatum in peccatum, culpa in culpam trahit: Migravit Judas de vitio in vitium.

Proprio id ipsum damno abundè expertus fuerat David, qui eo tempore, quo solent reges ad bella procedere, misso cum exercitu, contra hostem Joabo, ipse quieti interim, & animo domi suæ indulgit; Subinde Regiis cibus ad prandium bene saginatus in tumultuariâ seselectulum prostraverat, ac post meridiem de strato surgens, desidiosus, ac oriosis vacans cogitationibus super solarium deambulaverat. Indecens tanto heroe ac Prophetâ culpa, erat otium, eumque, qui galeâ & loricâ cinctus, formidabilis debebat esse hostibus, molli recumbere pulvinari, eum, qui levâ clypeum, dextrâ vibrare hastam debuerat, complicatis manibus, & somno adhuc ligatis incedere pedibus. David, qui fixis prius vestigiis alacris & indefessus vijs mandatorum Dei institerat, moveri cœpit, & vacillare pedibus ex otio, mei autem penè moti sunt pedes, ut in otii vitium prolaberentur. Sed nunquid in primo ruinæ gradu vacillantes gressus Davidis substiterunt? En migrat Judas, & Leo de stirpe Juda, David mox ad alterum

IV.

2. Reg. 11. v. 1.

Lapsus David videtur in peccatum.

Primum peccatum otium.

Ps. 72. v. 2.

terum gradum & vitium: O-
tiosus curiositati oculorum
frana laxat, è solario prospicit,
mulierem se lavantem conspi-
cit, pulchram valde, cujus spe-
cie haustum per oculos venenū
mox ad cordis intima penetrat,
delectatione inficit, ad consen-
sum cor trahit. O vir secun-
dum cor Dei! quò te oculo-
rum incauta concupiscentia?
quò te otij desidiofa lues trahit?
ut cor nocturnis vigiliis attri-
tum, orationibus luccensum,
lacrymis pastum & conforta-
tum, ad concupiscentiæ & a-
dulterij consensum rapi patia-
ris? Verè & tu iniquitatem o-
peraris in corde! Sed nunquid
(ut verbis Augustini utar) in
corde solo? Cor suum sequuntur
manus, iniquitates manus tuæ
concinnant, consensum opus
ipsum subsequitur. An fortè
in ipso opere ac consummato
enormi adulterij peccato unctus
Domini subsistit? Imò verò
nullus adhuc migrandi, ac ca-
dendi de peccato in peccatum
finis.

Quoniam ex adulterio se
concepisse Davidi nuntiave-
rat Bethsabæe, ille de castris
per expressum avocat Uriam,
humanissimè excipit, dura cu-
bantem humo regiis dapibus
munificentissimè recreat, ac
vino cor ejus, laboribus, ac cu-
ris aggravatum, sublevat, &

inebriat, ut maritali thoro ca-
strensibus curis sepositis frua-
tur, hortatur, omnia hæc ge-
rens sub humanitatis ac bene-
volentia specie, revera autem
intendens, ut dormienti cum
uxore, partus adulter injustè
marito, & non sibi adultero ad-
scriptus, perpetratum tegat
adulterij peccatum. En quan-
ta Davidis injustitia, ut non so-
lùm legitimo marito violare u-
xorem, sed etiam læso marito
alienum hæredem, & legitimis
liberis illegitimum jungere co-
hæredem attentet. Vide hîc ut
unum peccatum trahat aliud? mo-
net Cornelius. Vide, quo-
modo ab otio ad adulterium,
ab adulterio ad tam enormem,
& adulteris valde usitatam in-
justitiam prolapsus sit, ut ma-
rito, filius ex adulterio suscep-
tus, supponatur, isque cum ma-
gno verorum filiorum damno
alendus, reliquis legitimis hæ-
redibus justam hæreditatis par-
tem surripiat. Ut hanc ergo
fœtis suppositionem David adornet.
Uriam inebriat (notat Corne-
lius) quod tertium fuit ejus pecca-
tum.

Sed neque hîc sistunt effusi
in lapsum Prophetæ gressus, e
luso enim supponendi fœtus
consilio, cum falsis, ac prodi-
toris literis ad Joabum in ca-
stra ablegatur fidelis Urias, de-
serendus in acriori conflictu,
&

Urium
Inebria-
tio Uriæ

Cornel.
v. 130

Injustitia
in supposi-
tione pro-
li.

4. Homi-
cidium.

& Ammonitarum gladiis sacrificandus. Dictum, factum. Advolat e castris nuncius, uti credebatur, Regi ingratus, cecidisse scilicet de servis Davidis viros non tantum gregarios, sed ipsum etiam Uriam Hethaem, Regi imprimis carum. Dissimulat David, politicorum more acceptum nuncium, varios belli eventus preterit; interim non tantum de perpetrato feliciter, & testam dexteritate homicidio, sed etiam copulanda in matrimonium vidua sibi gratulatur. Introduxit eam in domum suam, & facta est ei uxor:

Isidorus apud Cornel.

Altum ad hæc suspirat Isidorus, gravem Davidis de peccato in peccatum casum considerans: Sic ex vitio vitium gignitur; Sicut David non evitavit adulterium, perpetravit & homicidium.

Copulatio adultera.

Concludunt hos enormes Davidis lapsus his verbis sacra pagina, & displicuit verbum hoc, quod fecerat David coram Domino, nempe quod David non contentus perpetrato adulterio & homicidio, etiamnum cadere & de peccato in peccatum migrare non destiterit, ductam scilicet in uxorem adulteram. Fuit ergo (attestatur Cornelius) hoc quantum Davidis peccatum, Iudæi enim veterum erat, ducere illam: quam adulterio pollissent, quare summo pe-

Cornelius hic.

re Deo displicuit hæc adulteræ copulatio, cum quia novum in hoc perpetravit David peccatum, tum quia adulteram ducendo approbavit prius adulterium, & homicidium, teste eodem Cornelio.

Sistite hæc doloso tentatori nimis creduli, & incauti mortales, & cum tremore enormiter de peccato in peccatum cadendo cadentis Propheta ruinam contemplantini. Heu cecidit, & cecidit! cecidit vir Dei, non uno, sed iterato, & reiterato lapsu miserè in abyssum peccatorum. Discite alieno damno, non facile in lapsum gressus effundere, non facile in uno ruinæ gradu substitutos. Nolite vobis persuadere, parum salutis vestrae præjudicare, in unam levem cogitationis aut morosæ delectationis culpam prolabi, non ulterius vos de corde ad manus, de cogitatione ad factum processuros, hæc terminum culpæ vestrae ponendum & finem lapsui: Credite mihi, & si non mihi, aliorum exemplis & experientia credite, malitiam certis non terminari finibus, & peccato ad peccatum viam sterni, ut verbo dicam: de vitio migrari ad vitium. Nemo dicat, nemo sibi promittat, seque securum reddat: Huc progrediar, & non amplius.

Solet subinde hyberno tempore

V.

In glaciis
difficiliter
sistitur.

pore ad relaxandum animum licentiosa juvenus stagna, lacus, aut flumina, glacie congelata, tentare, ubi in hoc continenti vitreo, certatum velocissimo cursu vehuntur, excipiunt tamen subinde periculosi casus, & casualia pericula hanc animorum relaxationem, dum vel pedibus vacillantibus, aut non observato iusto corporis aequilibrio prosternuntur, vel etiam nimium ad eas partes & extremitates, ubi glacies nondum firmè satis & solidè condensata est, excurrendo, miserè rupta glacie demerguntur. Licet enim hoc casu periculum finaliter advertant, cursum tamen cepto semel impetu sistere repente nesciunt, neque qui glaciei semel se impetuose credidit, promittere sibi potest, huc progrediar & non amplius. Sic etiam ille, qui semel glaciali cursui voluptatis, alteriusve mali se credidit, sibi promittere non præsumat, quòd post unum, alterumve malitiæ passum, post unum peccatum, statim pedem firmare valeat, sed semel in vitiorum glaciem proVectus, viam semper magis lubricam in glaciali hac palæstra reperturus, de vitiis, migrabit ad vitia.

VI. Videbis subinde juvenem, aut puellam, qui licet dehortantibus amicis lubricas tamen

occasiones, ac societates evitare negligunt, nihil magni, nihil scandalosi in animo volventes, in lubricam tamen glaciem descendunt, confidentioribus colloquiis, nutibus, aspectibus, & subinde levibus osculis cõtentis, ad majora scelera, & turpitudines progredi non intendunt. Sed in lubrica hac glacie nondum sistitur; ab osculis ad tactus enormes, ab his ad ipsam prolabuntur fornicationem; Ingravidatâ complice consilia aguntur de contegendâ infamiâ, & suffocando partu, quaruntur medicinæ damnabiles, aut eis optatum effectum non consecutis, ad ipsam proceditur immane infanticidium, quò non tam vitâ, quam cœlo miser partus, baptisimi subsidio destitutus, privatur; primo scelere fœliciter peracto, atque contacto, priores repetuntur lascivia, attentantur antiquæ infanticidiorum immanitates, si metus sinistri successus accedat, ad maleficos, ad magos, ad ipsam dæmonum opem recurritur, & in subsidium famæ, anima infernali hosti oppignoratur, Deo, omnibusque Sanctis renuntiatur, & in hoc maligni hostis mancipatu miserè peritur. Sic de peccato in peccatum, de abyssò in abyssum migratur.

Luxuriosus semper ulterius fertur.

Suspe-

VII.

Adulter.

Suspecta consortia fortè frequentabit ligatus cum ligata, gravis subsequitur casus, accrescet marito. haeres illegitimus, animis lascivo amore succens, maritalis erga consortium affectus extinguitur, hinc de conjugè è medio tollendo, consultatur, parantur venena, araneæ è domùs pendentes parietibus conquiruntur, jusculis, ac cibis ingerendæ; ad secundas illegitimas nuptias proceditur, interim nefama jacturam patitur, externus devotionis habitus simulatur, ad sacrum pœnitentię tribunal acceditur, enormi tamen scelere semper altum dissimulato, à sacrilega Confessione, ad indignam proceditur Cõmunionem, & dum usque ad vitæ finem in hisce detestandis sacrilegiis, ac illegitimo thoro perseveratur, miseri inter mortis angustias conclusi, ac de spe veniæ desperabundi, aeternum pereunt.

Philos.

Alii gulæ, ac computationibus addicti, dum popinas accessuri de meliori capessendo consilio admonentur, de omni excessu sanctè fidejudent, sed vino in vitro flavescente, & dulciter per gulam descendente, vapores ascendunt de stomacho ad caput, turbulentum jam aliàs, & tumultuosum cerebrum perturbant, ex levi quovis verbo captatâ occasione excitantur rixæ, de verbis

devenitur ad verbera; provocantur ad duella compotatores, aut ex subitis motibus ad arma concurrunt, ad cædes & homicidia, uno verbo, de peccato ad peccatum.

Alii à vino non in leones, sed in porcos conversi, à gula migrant in agnatum illi vitium luxuriæ, lascivis verbis & jociviam majori malo parantibus. De Israëlitico populo testatur Scriptura: *Sedit populus manducare & bibere: sed nunquid in gula substitère Hebraei? Quin imò de vitio migrant in vitium: Et surrexerunt ludere, id est, formicari, juxta aliquorum xpositorum mentem.*

Sed posito, quòd lusus in genuino suo sensu intelligendus sit, an fortè putamus, ab hoc in aliud vitium non migrari? Docet planè experientia, eos, qui ludendo, & (quod illi communiter jungitur) potando dediti sunt, dum ex tenui substantia sumptus, & jacturam prosequi non possunt, parentibus, & patribus familias suffurantur pecunias, vinum, frumenta, quibus nutrire possint bibendi, & ludendi cupidinem, imò subinde pupillorum substantias, publicæ arariæ, aut creditas sibi ratione officii publici pecunias subtrahunt, quibus quotidianum compotadi, & ludendi usum foveant.

Ambi-

VIII.]

Exod. 32.

6.

Sic &

Loth.

Gen. c. 19.

IX. *Ambitiosus* Ambitiosus, conquirendis officiis, & dignitatibus magnas facit expensas, lege ambitus alias prohibitas, si spe & expectatione sua defraudetur, implacabile concepit odium, nullam praterit occasionem se vindicandi, & omnem lapidem movet ad scandalum æmulo suo parandum, nam injuria accepta, manet alta mente, reposta, & imprimit characterem quasi indelebilem. Quod si verò desiderata ambitiosus dignitate potiatur, jam sumptuosus & pomposus, familiam ad vestium luxum, conviviorum, apparatus parat & instruit, sed dum luxui privati redditus non sufficiunt, pauperibus sudorem, & ærario sanguinem

exprimit, & sic de peccato in peccatum migratur, & abyssus abyssum invocat.

Non igitur fidem demus dolosis callidi serpentis inspirationibus, qui persuadere animæ conatur, mitte deorsum, ad unum tantum peccati consensum, descende ad unicum tantum culpæ gradum, ulteriorem non pratendo casum, cavebo de ulteriori ruina, &c. sed cave d' anima, si vel semel cadere cœperis, si vel semel facto impetu glaci te credideris, tam facile non subsistes. Fige igitur firmiter gressus tuos, & cum Propheta constanter propone; Non movebor in æternum, Amen.

